

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
 TALLINN, Toomkooli 18, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
 ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
 üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
 JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Janusson
 Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits
 Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus
 Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
 Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 11

Tallinn, 16. märtsil 1937

III aastakäik

SISU:

Lhk.

PÕLLUMAJANDUS	
Külvisemnete turg ja hinnad	194
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Piimavedu raudteel 1936. a.	198
Randteetegevus jaanuaris 1937	199
Büdzetiurimuse eelõist	199
Lühiuudiseid	200
LAEVANDUS	
Prabiturg	201
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	203
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	202
Põllumajanduslik väljavedu	204
Peekoniturg	204
Tapaloomade ja lihaturg	204
Piimaturg	205
Teraviljaturg	205
Linaturg	206
Kartuliturg	206
Aedviljaturg	207
Kalaturg	207
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	208
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Poola majandusseisund	209
1937. a. investeerimisplaan Poolas	209
Väliskaubanduse administratsioon Poolas	209
Või väljavedu Poolast 1936. a.	210
Kalade veotingimusi Poola raudteel	210
Poola turismi ja devisa kontroll	211
Gdynia sadama läbikäigu suurenemine	211
Riigi Viljakontori abilao asutamise kavatsus Lääne-Soomes	211
Kuivatatud silk eksportkaubana	211
Propside hinnatõus	211
Vanametalli väljaveokeeld	212
Telliskivide tarvidus ja valmistus Soomes	212
Briti väliskaubandus jaanuaris 1937	212

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE	
Seed Market and Prices	194
INDUSTRY AND TRADE	
Railway Milk Transports in 1936	198
Activity of Railways in January 1937	199
Preparatory Work Concerning Family Budgets	199
Sturdy Information	200
SHIPPING	
Freight Market	201
PRICES	
Prices and Quotations	203
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	202
Exports of Agricultural Products	204
Bacon Market	204
Cattle and Meat Market	204
Milk Market	205
Grain Market	205
Flax Market	206
Potato Market	206
Vegetable Market	207
Fish Market	207
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	208
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Economic Conditions in Poland	209
Plans for 1937 Investments in Poland	209
Administration of Foreign Trade in Poland	209
1936. Butter Exports from Poland	210
Fish Transport Terms on Polish Railways	210
Polish Touristing, and Foreign Exchange Control	211
Increased Turnover in Harbour of Gdynia	211
Plans to Establish a Branch Storage to State Grain Office in West Finland	211
Dried Sprats as an Export Article	211
Price Increase on Props	211
Export of Scrap Metal Prohibited	212
Manufacture and Consumption of Bricks in Finland	212
Foreign Trade of Gr. Britain in January 1937	212

PÖLLUMAJANDUS

KULVISEEMNETE TURG JA HINNAD. — SEED MARKET AND PRICES.

Mag. agr. A. Ratt.

**Tera- ja
kaunviljad.**
Grain and Pulse.

Kuna teraviljade juures meil tavaliselt külviksminev teravili ei erine palju toidu- ega söödaviljast ja vahet tehakse ühe kui teise vahel peamiselt sortimise või puhastamise järgi, ning seemneviljakasvatust, mil seemnesaak läheks ükski külvisena tarvitusele, esineb õige harva, on seemneviljaturg ja hinnad otseselt seotud ka sööda- või toiduviljaga ja nende turundusoludega. Meie 1936. a. suiteraviljasaak, nagu teada, oli alla keskmist, mida põhjustas pikaldane varasuvine põud. Vaid suinisusaak oli pisut parem mullusest, ning et külvipind oli suurem, kujunes kogusaak umbes 20% suuremaks 1935. a. Nisu juures ei ole seetõttu karta seemnevilja puudujääki.

Kõige enam kannatas ebasoodsa ilmastiku tõttu oder, mille kogusaak osutus umbes 12% alla 10 viimase aasta keskmist, Kaerasaak oli vastavalt väiksem umbes 8%. Kuna rahuldavate karjasaaduste hindade tõttu põlupidajate keskel valitseb elav huvi karja parema söötmise vastu, võivad kevadiseks külvihooajaks kaera- ja odratagavarad väheneda neis rajoonides, kust võinuks saada seemnevilja, niivõrd, et neist ei jätkugi puudujääkide kattteks, seal, kus suiviljasaagid ebaõnnestusid. Kogutud andmete põhjal on senini selgunud, et odra- ja kaeraseemne puudujääke esineb P.- ja Lääne-Eestis, L.- ja Kesk-Eestis on olemas ülejääke ning nendega kattuks ka põhjapoolne puudujääk. Tarvitatakse aga need ülejäägid karjasöödaks, võib tekkida seemnevilja sisseveo vajadus. Mõneil poolt on ka juba avaldatud sääraseid arvamusi ning nõutud seemnevilja sissevedu.

Varem on meil teravilja külviseemet veetud sisse erakorraliselt halbade saagiaastate järele, mil seemnevili ligsete sademete tõttu sügisel, nagu 1928. ja 1935. a., kannatas niivõrd, et ta osutus külviks kõlbmatuks. Seetõttu veeti meile sisse ka mullu odrakülviseemet 1300 tn ja kaeraseemet 2050 tn. Seda ei põhjustanud aga niipalju teraviljapuudus, kui selle puudulik kõlblikkus külvi-

seks, peamiselt tema halb idanevus. 1936. a. saagi kohta ei saa aga seda öelda, sest vili valmis täiesti normaalseis ja korralikes ilmastikuoludes ning seemnevilja külviväärtus on täiesti normaalne ja idanevus hea. Et meil 1936. a. suiteraviljade kogusaak oli madalam tavalisest, ei võiks see põhjustada seemnevilja sisseveovajadust. Meie peame kord jõudma selleni, et teeme vahet seemnevilja ja söödaks või toiduks mineva teravilja vahel. Seepärast ei tohiks ka söödaviljapuudus mõjustada seemneviljatagavaru. Kui karjasaaduste turg on soodus teraviljade või jõusööda väärindamiseks, tuleb seks kasutada ikkagi vaid söödavilja. Viljamonopoli poolt turulelastud segajõusöödaga ning tema poolt imporditud söödateraviljaga tuleb rahuldada ka nõudmisi. Kunagi ei saa aga lubada, et oma tagavarad söödetaks loomadele ja külviks tuleb siis kasutada välismaist vilja. Iseasi on puhtasordise ja kindla kvaliteediga välismaise seemnevilja tarvitamine. Et aga niisugune vili on kallim ja meie põllumehele sageli raskesti kättesaadav, nagu on näidanud senised kogemused, tuleb leppida tavaliselt turuviljaga, mis liigub maailmaturul söödaviljana ja on sageli kaunis puuduliku kvaliteediga. Pealegi, nagu teada ja näidanud meile kogemused, võib säärase turukaup (kanda endaga edasi ja mitmesuguseid toimekahjustusi ja nendega infitseerida meie viljapõlde; koguni sääras- tega, millised meil senini on hoopis puudunud ja siia sattudes võivad kujuneda hädaohtlikeks kogu selle taimekultuurile. Külviks mineva teravilja sisseveoga tuleb olla seepärast väga ettevaatlik. Sisseveoks saab pooldada vaid sorte, millel meil on kindel ja üldtunnustatud väärtus ja poolehoid. Igal juhul peab nõudma garantiid sordi- ja külviväärtuse suhtes. Garantiita ja tundmata sordiväärtusega kaupa võib lubada sisseveoks vaid sel korral, kui meie oma vilja külviväärtus on niivõrd nõrk, et ta tarvitamine külviks ei ole ratsionaalne. Tänavu aasta kohta viimast

arvata ei ole põhjust, sest P.- ja Lääne-Eesti külvisseemne puudujääke saaks küllaldaselt katta oma tagavaradega L.- ja Kesk-Eestist. Et aga kodumaise vilja kokkuost nõuab laialdast kaubandus-organisatsiooni, ja äri- liselt tasub säärane kauba territoriaalne ümberpaigutus võrdlemisi vähe, on jäädud m. a. eeskujul ootama välismaise vilja sissevedu, kuna eraäridel ei ole ülevaadet siseturu kujunemisest, ja kevadine odava välisvilja sissevedu võiks neile äri- dele, kes teostanuks sügisel kodumaise vilja kokkuostu, tuua raskusi selle vilja turun- damiseks, sest siseturuteraviljade hind on meil ikka kõrgem välishindadest ja sügisel kallistostetud vilja oleks ka raske turun- dada — igatahes äri teenimisvõimalused oleksid väiksemad.

Kuna aga karjasaaduste hinnad on või- maldanud teravilja kasustada soodsamalt söödaks kui eelmised aastad, leidsid oma viljatagavarad talve jooksul L.-Eestis suu- rel määral ka kasustust ning nüüd kevadeks tõenäoselt ei jätkugi enam sealseist üle- jääkidest P.-Eesti seemnevilja puudujääkide kattteks. Seepärast võib arvata, et tänavu- ne seemnevilja puudujääk on suurel mää- ral tingitud teraviljaturu kau- banduslikust korraldusest ning edasiseks peaks seemneviljaküsimuse käsita- misel leidma senisest otstarbekamat lahendust, kuna ei saa pidada õigeks sei- sukohta, et veame teraviljakül- viseemet välismaalt sisse, mis meile tundmata kvaliteediga ja söödame oma loomadele.

Kui suureks meil tänavu teravilja külvi- seemnete sissevedu võiks tõusta, on raske täpsamalt öelda. Igatahes näib olevat kind- del, et see ei võiks tõusta m. a. määrani.

Milliseiks kujunevad müügihoojaks hin- nad, sõltub sisseveetavast kogusest ja oma tagavaradest. Arvestades välisuruhindu, millised on kaubal, mida meile lubatakse ve- dada sisse, s. o. et ta vastab seemnemüügi- määruste kvaliteedinormidele ja on sordivili, võib arvata, et kaerahind kujuneb 16—18 s kg tavalisel kaubal ja odral vastavalt 18—20 s kg, mis ületaks mulluseid hindu umbes 20—25%.

Peaksid aga hinnad välisurgudel kerki-

ma ja meie vajame sisseveoks suuremaid ko- guseid, võivad hinnad kujuneda ka sendi võr- ra kõrgemaiks.

Puhtasordiste seemneviljade hin- nad on siseturul juba enam-vähem kindlad. Nii maksus suinisu 28 s kg nagu mullu. Kaer maksus 20 s kg ning oder 24 s kg, üle- tades seega mullust hinda 10—20%. Arves- tades välismaisi puhtasordiste tunnustatud teraviljakülviste hindu sordel, milliseid vaj- jame ja millised esinevad meie turul, tun- duvad odraseemnehinnad olevat pisut kõrged, mida on nähtavasti põhjustanud meie väike- sed tagavarad m. a. ikalduse tõttu P.- ja Lääne-Eestis. Sisseveol peaks püüdma see- pärast kõrget odraseemne hinda tõusust pi- sut pidurdama ja mõjuda kaasa, et ka puh- tasordine oder ei kujuneks hinnalt ebanor- maalselt kalliks.

Nagu teraviljakülviste hinnad, on tõus- nud ka kaunviljade omad, ületades näit., pe- luskil ja vikil praeguste hindade järgi 15% m. a. omi. Ainult söögiherne concordia hind ei ole muutunud.

Ka lina- ja kanepi seemnete hinnad on peagu samad nagu m. a.

Heinaseemned.

Hay Seeds.

Heinaseemnekasvatusele

kujunes 1936. a. ilmastik

kaunis soodsaks, eriti ristikuseemnekasvatu- sele, mistõttu punase ristiku seemne saak ulatus riigi-keskmiselt pisut üle 200 kg ha-lt. Seetõttu ületab ristikuseemne kogusaak um- bes 25% mullust, mille juures seemnekvai- teet on hea, kuna mullu oli seemneldanevus erakordselt nõrk, ulatudes paremal juhul 70%. Madalast 1935. a. saagist tingituna olime sunnitud läinud külvihoojaks vedama sisse punase ristiku seemet Leedust ja Root- sist 32 510 kg. Kuigi see sisseveokogus võr- reldes endiste aastatega, mil sissevedu ula- tus 100 tuh. kg, oli õige väike, aetas see siiski meid taas punase ristiku suhtes import- riikide hulka, vaatamata, et juba 1934/35. a. vabanesime sisseveost. 1936. a. hea punase ristiku seemne saak kindlustab meile täieli- kult, et võime mitte ükski saada läbi oma seemnega, vaid arvestades senist tarvitust võib meil loota isegi ülejääke. Nende ülejää- kide mahutamiseks on mõnelt poolt avalda- tud arvamust, nagu peaksime püüdma neid ekspordida. Ses sihis on ka vastavate äride

poolt astunud samme. Kuna aga punase ristiku seemne saak oli Euroopas üldiselt 1936. a. rahuldav ja ainsa suurema tarvita-jana, peale Ameerika ja Nõuk. Liidu, tuleb arvesse Saksa, kes püüab aga teha kõike, et sisseveos võimalikult hoida kokku, ei ole ekspordivõimalused meile kõige paremad. See igatahes tuleb kasuks meie põl-lumehale, kuigi siseturu-seemnehind kevadiseks külvihooajaks osutub seetõttu pisut madalamaks tavalisest. Meie punase ristiku seemne kogus, mis läheb omatarvituseks, on nagunii liiga väike ja seemnemäär madal. Pealegi vajab laiendamist põldheina-kasvupind, ning senine mitmeaastane põldheina-kasvatus peab talvise karjasõotmisolude parandamise, samuti mullaviljuse tõstmise, seisukohalt asenduma ühe- ja kaheaastase puhta ristiku kasvatusega. See põldheinakasvatuse ümberkorraldus nõuab tunduvalt suuremat ristikuseemnete tarvitust. Seepärast ei ole esialgu meil mingisugust põhjust rääkida punase ristiku seemne ülejääkidest, vaid seevastu tuleb meil punase ristiku seemne kogusaaki tõsta seemneheina niitepinna laiendamise-ga vähemalt 50%. Alles siis, oma tarbe täielikul rahuldamisel, võime hakata rääkima ristikuseemne ekspordist.

Rootsi ja valge ristiku seemne tarbe katame tänavu samuti täielikult oma saagiga. Vaid lutserniseemet tuleb vedada sisse (ca 20 kv), kuna vanad tagavarad on läbi ja oma seemet, mida paaril viimasel aastal on hakatud kasvatama prooviks, ei jätku veel turu täielikuks varustamiseks. Igatahes need vähesed lutserniseemnekasvatuse katsed lubavad siiski loota, et meil edaspidi õnnestub vahest paremail saagiaastail varustada end ka lutserniseemnega ise.

Rahuldavate ristikuseemnesaakide tõttu Euroopa tähtsamais seemnekasvatuserajoones püsivad hinnad ristikuseemneil m. a. tase-mel või on koguni madalamad. Saksas maksub näiteks punane ristik Kr. 2.0—2.20 kg ning rootsiristik Kr 2.10—2.40 kg. Taanis maksub sealne hiline hersnap Kr 1.35 kg ning varane tystofte Kr 2.0 kg. Tõusnud on võrreldes mulluste hindadega valge ristiku seeme, maksudes Saksas mullu Kr 1.70 kg, tänavu Kr 2.20.

Kodumaise punase ristiku seemne hinnad olid 1935. a. sügisel võrdlemisi kõrged, sest ei teatud veel uue saagi suurust. Nõnda maksusid sügisel kokkuostjad talupidajaile kuni Kr 1.40 kg. Saagi selgudes langesid aga hinnad ja nüüd ei taha kokkuostjad maksta enam kr-gi kg. Võrdluseks olgu tähendatud, et ka läti riiklikud kokkuostuhinnad punase ristiku seemnele esimese sordi kauba eest, mille puhtus vähemalt 96% ja idanevus 85%, on kr 1.00 kg, langesid kuni 70 s kg, kui puhtus on 85%.

Rootsi ristiku seemne eest on kokkuostul makstud umbes võrdset või pisut paremat hinda võrreldes punasega. Läti riiklik kokkuostuhind esimese sordi rootsi ristiku seemnel (puhtus 95%, idanevus 80%,) on kr 1,25.

Müügihinnad kevadiseks hooajaks kujunevad arvatavasti — punane ristik kr 1,60—1,90 kg ja rootsi ristik kr 1,80—2,10. Seega võrreldes m. a. kevadiste hindadega, mil punase ristiku seeme maksus kr 2,0—2,50 kg ning rootsi ristik kr 1,90—2,20 kg on tänavu rootsi ristik kallim punasest.

Valge ristiku seeme oli oma vähese tarvituse ja kasvatuse tõttu meil alati tunduvalt kallim välismaisist hindadest. Tänavune hind jääb siiski pisut madalamaks m. a-st ja kujuneb arvatavasti kr 2.80—3.0 kg.

Kõige enam on langenud võrreldes m. a. hindadega liblikõielisist heintaimede seemneist valge mesik, mille seemne hind oli meil senini erakordselt kõrge, arvestades selle seemne tootmiskulusid. Nõnda maksus valge mesikku seeme meil ikka 1.50—2.0 kr kg, kuna tegelikud seemnetootmiskulud on võrdlemisi hea ja kindla saagi tõttu vaid ca 30 s kg. Kuna m. a. saadi meil õige palju mesikuseemet ja seda senise tarvituse juures jääb meil üle, alandati ka seemnehinda 1 kr-le kg.

Kõrsheinaseemnete kogusaagid olid 1936. aastal küll väiksemad tähtsamais seemnekasvatusemaais, nagu Taanis ja Iiris, eelmise aasta saagest, kuid vaatamata sellele püsivad hinnad madalal. Seda tuleb seletada peamiselt müügivõimaluste vähenemisega, kuna senise suurima tarvitaaja — Saksa — ostud on olnud õige tagasihoidlikud.

Timutiseemne kogusaak Lätis, Leedus, Rootsis ja Soomes, kust meile on imporditud

seemet ja milliste maade hinnad on mõjustanud meie timutiseemnehindu, oli täiesti rahuldav — hinnad võrdlemisi madalad, keskmiselt 40—60 s kg. Läti riiklik kokkuostuhind esimese sordi timuti eest (puhtus 98%, idan. 90%) on näiteks 0.50 kr kg, langedes 0.44, kui puhtus on 90%. Erakordseid kõrged on olnud senini timutiseemnehinnad Saksas sisseveo piiramisel. Nõnda maksus seal jaanuaris timutiseemne kg kr 1.30—1.50 meie rahas.

Hea timutiseemnesaagi tõttu tuleme ka tänavu läbi omade tagavaradega. Seega varustame end ise juba kolmandat aastat täielikult timutiseemnega. Seemnehind kujuneb hooajaks arvatavasti pisut odavamaks mullusest, nimelt 60—80 s kg m. a. kr 0.70—1.00 vastu.

Teiste kõrsheinaseemnetega ei suuda meie veel ikka varustada end täielikult, vaatamata, et juba aastaid on mõnelt poolt ennustatud meie kõrsheinaseemnekasvatusele häid arenguvõimalusi mitte üksi oma tarvituse laienemise tõttu, vaid ka ekspordi arvel. Tegelikult oleme aga viimaseil aastail hakanud kõrsheinaseemneid vedama sisse.

Kõrsheinaseemnete import kg.

	1934/35	1935/36
Pärisaruhein	—	500
Aasnurmik	500	1100
Inglise raihein	850	800
Kerahein	1800	1500
Kastehein	100	200
Hiline nurmik	—	200
Teised	300	350
Kokku: 3550		4550

Tänavu tuleb meil arvestada umbes 4000 kg kõrsheinaseemnete sissevedu, nimelt peame importima keraheina (2000 kg), aasnurmikut (vähemalt 1000 kg), siis kasteheina ja teisi vähemtähtsaid. Kuna uudismaade suuremal seemendusel võib tõusta suurem nõue ka pärisaruheinaseemnete järele, siis arvestades tagavaru, millised ulatuvad vaid 12000 kg, võib meil tekkida veel ka pärisaruheinaseemne puudujääk.

Teiste kõrsheinaseemnete hinnad on jäänud kodumaal samuks nagu m. a., kuna nad välismail mõnedel liikidel langesid. Et võrrelda meie kõrsheinaseemnete hindu maailmaturuhindadega, toome siinkohal mõne tähtsama seem-

neliigi kohta suurima kõrsheinaseemnekasvataja maa — Taani — hinnad, mis olid jaanuari andmeil pro kg kr:

Kerahein	0.75	1.40
Pärisaruhein	0.75	1.50
Inglise raihein	0.52	1.20

Võib öelda, et meie kõrsheinaseemnete hinnad ületavad ümmarguselt poole võrra Taani omi. Seda muidugi mitte ükski tänavu, vaid ka teisel aastail. See hindade vahe laseb arvatavasti seletada ka, miks meie kõrsheinaseemnekasvatus ei ole suutnud senini teha neid edusamme, mida talt on oodatud, see on: varustada meie kõrsheinaseemnetega ka välisurte.

Juur- ja köögi- viljatalmede seemned. Vegetable Seeds.

Võrdlemisi hea juur- ja köögiviljatalmede seemnete omasaagi tõttu väheneb loodetavasti nende

seemnete sissevedu. Nii võime tänavu end täielikult varustada söödapeediseemnetega, millede kvaliteet seisab pealegi samal tasemel välismaise seemnega või on koguni parem, sest läbisegi idaneb tänavune söödapeediseemne 80—90%, mida võib lugeda täiesti vääriliseks välismaisega. Ning kuigi juba varem oleme varustanud end ise oma peediseemnega, oli selle kvaliteet kaunis madal (umbes 60%) ning on tekitanud ka seetõttu nurinat ostjaskonnas kui ka kaupmeeste ringides, et miks takistatakse sissevedu ja peab turgu varustama väheväärtusliku kaubaga. Tänavu kohta seda enam ei saa öelda ning söödapeediseemnete sisseveokeeld on täiesti õigustatud, kuigi välismaalt oleksime saanud seemet tunduvalt odavamalt, sest Taanis maksus, näiteks, söödapeet Barresi seemne kg jaanuaris 45—50 s, kuna ta meil maksus kr 1.60.

Söödanaeriseemneid tuleb meil nagu ikka ka tänavu lisaks oma seemnele vedada sisse ca 5000 kg. Kaalikaseemnega katame arvatavasti omatarbe, arvestades senist umbes 4000 kg tarvitust. Ka söödaporgandiseemne sissevedu jääb tänavu väiksemaks, sest m. a. läks korda saada kaunis hea väärtusega söödaporgandiseemet.

Söödajuurikate seemnehinnad langesid tänavu võrreldes mullustega. Söödapeet langes 20%, teised umbes 10%. Igatahes on seega jõutud samm lähemale maailmaturu-

hindadele ja osaltki vähendatud vahet, mida on meil ja välishindade vahel. Toome võrdluseks siin mõne tähtsama söödajuurikasordi seemne hinnad Taanist jaanuari noteeringute kohta, võrreldes neid kodumaistega. Nii maksus kg kr:

	Taanis	Eestis
Söödapeet Barres Stryno	0.42	1.60
Söödakaal Bangholm	0.52	1.60
Söödanaeris Östersundom	0.72	1.60
„ Fühni Bortfeld	0.40	1.20
„ Tankard	0.40	1.20
Söödaporgand Champion	0.85	3.60

Köögiviljataimede seemnete omasaak oli 1936. a. samuti kaunis hea. Nii on saadud õieti esimest korda meil ka korraliku, koguni hea kvaliteediga omakasvatatud peterselli- ja sibulaseemet, samuti söögipeediseemet, mida tuleb lugeda suureks teeneks meie mul-lusele seemnekasvatusele. Seetõttu jääb väiksemaks ka välisseemnete sisseveovajadus. Ligikaudu tuleb meil tänavu siiski arvestada umbes 1000 kg söögiporgandi, 500 kg söögipeedi, sama suurt redise, peakapsa ja salati seemnete sissevedu.

Köögiviljataimede seemnete hinnad langesid võrreldes mullustega läbisegi suurmüü-

gil 10—20%. Kõige enam langes siguriseeme suurmüügil, nimelt 35%. Väikemüügihinnad langesid mõnedel seemnel koguni kuni 30%.

Kokkuvõte. 1. Külviseemneist tuleb tõenäoselt meil vedada sisse vä-

lismaalt odra- ja kaerakülvist, väikesel mõdul kõrsheinaseemneid (kerahein, aasnurmik) peale selle söödanaeriseemneid ja köögiviljataimede seemneid.

2. Teraviljakülviseemnete hinnad kujunevad müügihooajaks tänavu kõrgemaiks mul-luseist odral ja kaeral 15—20%, mida tuleb seletada üldise hinnatõusuga maailmaturul ja kodumaise odra- ning kaerasaagi osalise ikaldusega P- ning Lääne-Eestis.

3. Ristikükülviste hinnad võrreldes m. a. kujunevad arvatavasti odavamaks punasel ristikul 20—25% ja valgel ning rootsiristikul 5—10%. Mesikuseemne hind langes koguni 30—35%.

4. Kõrsheinaseemnete hinnad on jäänud üldiselt samuks mullustega, vaid timuti-seemne hind töötab kujuneda madalamaks m. a-st 15—20%.

5. Juurvilja- ja köögiviljataimede seemned on odavamad 10—20%.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

PIIMAVEDU RAUDTEEL 1936. A. — RAILWAY MILK TRANSPORTS IN 1936.

1936. a. piimavedu raudteel ületas eelmisel aastal veetud piimakoguse 9,4% ehk 12 662: 11 572 tn vastu k. a. kasuks, mida veeti kuude järgi.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Kokku.
1936	984	896	1010	1049	1198	1380	1167	1147	1047	905	994	1003	12 638 tn.
1935	880	780	1006	1000	1041	1141	1185	1026	963	862	878	860	11 572 „
±%	+6,1	+14,9	+0,4	+4,9	+15,1	+16,6	+2,8	+11,8	+8,7	+5,0	+13,2	+16,6	+9,4%
% 1936	7,4	7,1	8,0	8,8	9,4	10,5	9,2	9,0	8,8	7,1	7,8	7,9	100,0
% 1935	7,6	6,7	8,7	8,6	9,8	9,9	9,8	8,9	8,2	7,4	7,6	7,6	100,0

Piimatoodangu tõus muutis ka piimatranspordi aktiivsemaks alates märtsist septembrini (mis osatähtsusest jõudis haripunkti juunis 10,5% eelmise aasta 9,9% vastu). Nimetatud ajavahemikul veeti piima 7 948 tn mulluse 7 312 tn vastu ehk 8,7% enam. Läärööpmelisel teel veetavast piimast saabus Tallinna ca 90%, millest üle 55% lähtus jaamadest Lagedist—Tapani. Nimetatud

piirkonnas oli osatähtsusest suuremaiks piimasaatejaamadeks Lehtse 13,6%, Raasiku 10,8%, Aruküla 9,4%; 21,5% veetavast piimast lähtus Keila ümbrusest, millest Saue

saatis 9,1%, Riisipere 4,7%, Vasalemma 3,4%, Keila 3,0%; Tamsalu—Tartu vahelisest piirkonnast saadeti piima 12,0%, millest oli suurimaks piimasaatejaamaks Jõgeva 4,9% osatähtsusega. Kitsarööpmelisel teel veeti piima ligi 60% Saku—Türi vahelisest jaamadest, milledest olid suhteliselt suurimaiks Kohila 10,5%, Hagudi 10,5%, Rapla 7,1%, Lohu 6,2%, Kiisa 5,9%. Paide—Tamsalu va-

helisest piirkonnast saadeti piima 12,5% kitsarööpmelisel teel veetavast piimalkogusest, millest oli tähtsaim saatejaam Vodja 11,2%. Kitsarööpmelisel teel veeti ca 80% piimast

Tallinna. Siinloetletud piimasaatejaamad evivad suhtelist osatähtsust, kuna teised jaamad ei oma nimetamisväärt tähtsust piima transpordis.

RAUDTEETEGEVUS JAANUARIS 1937. ACTIVITY OF RAILWAYS IN JANUARY 1937.

Raudteetegevus jaanuaris oli peagu võrdne eelmise aasta sama kuu tegevusega, kuid erinev eelmisest kuust. Kaubavedu tänavu jaanuaris oli väiksem m. a. vastava kuu kogusest 2,2% ja tn-km arvult 5,3% (180:184 tuh. tn ja 17 485:18 462 tuh. tn-km vastu l. a. kasuks). Kaubavedu vähenes koguselt kitsarööpmelisel teel 16,7%, kusjuures tn-km arv kahanes ainult 3,1%, laiarööpmelisel teel suurenes veetud kaubakogus 4,8%, kuid keskmise veokauguse lühenemine mõjustas tn-km kahanemist 15,9%. Võrreldes eelmise kuuga on veetud kaubakogus 180 tuh. tn-ga võrdne, kuid tn-km arv tõusis eelmise kuu 15 711 tuh-kt 17 485 tuh-le ehk 11,3%.

K. a. jaanuaris kasutasid raudteed sõiduks 831 tuh. reisijat, kattes 20 602 tuh. km (eelmisel aastal olid vastavad arvud 748 tuh. reisijat; 19 552 tuh reis-km), seega üle-

tades l. a. reisijate arvu 11,1% ja reis-km 5,4%. Eelmise kuu reisijate liiklusest oli jaanuar passiivsem arvult 10,9%, reis-km 24,6%.

Vastavalt vedudele vähenes või suurenes ka vastav tululiik. Üldsummas tõusis (esi- algse tulukokkuvõtte järgi) tulu l. a. 978 tuh kr-kt 982 tuh kr-le ehk 0,4%; eelmise kuuga võrreldes kahanes aga 5,8%. Osatähtsuse suurus suurimaks tululiigiks on kauba- veost laekuv tulu, mis vähenes ka vastavalt veo passiivsusele l. a. 502 tuh. kr-kt 486 tuh. kr-le ehk 3,2%, võrreldes eelmise kuuga 8,3%. Reisijateveost laekus tänavu 346 tuh kr mulluse 327 tuh kr vastu (eelmisel kuul 461 tuh kr) ehk 5,8% enam, kuid vähem eelmisest kuust 24,9%. Mitmesugused ja pagasiveotulud ei oma nimetamisväärt erinevust kahel tegevusaastal.

BÜDŽETIUURIMUSE EELTÖIST. PREPARATORY WORK CONCERNING FAMILY BUDGETS.

Eeltööd l. IV s. a. algavaks büdžetiuurimuseks arenevad kava kohaselt. Veebruari kestel moodustati instruktorite-kaader ja anti neile tarvilised juhised korrespondent-leibkondade valikuks ja nende tegevuse juhtimiseks. Seks korraldati 6. ja 7. II Tallinnas ülemaaline instruktorite koosolek ja sellele lisaks 6. III veel üks koosolek Tallinna instruktoritele.

Ühel ajal instruktorite-kaadri moodustamisega ja instrueerimisega koguti andmeid korrespondentideks sobivate leibkondade kohta haigekassade ja mitmesuguste teiste töölisorganisatsioonide lahkel kaasabil. Riigi- ja omavalitsusteenijaist sobivate leibkondade leidmiseks aitasid kaasa vastavad asutised. Pealeselle on end mõnikümmend leibkonda andnud üles vabatahtlikult.

Veebruari keskpaiku alustasid instruktorid vallitud leibkondade külastamist, et saa-

vutada neilt nõusolekut oma tulude ja kulude arvestamiseks ja anda nõusolijatele seks tööks tarvilikke juhiseid. Käesoleva momendi on instruktorite poolt korrespondent-leibkondi vallitud ja neilt sellekohane nõusolek saavutatud:

Tallinnas	398
Tartus	105
Narvas	45
Pärnus	50
Põlevkiivitööstuses	47
Mujal	38
Põllutsõulisi üle maa	88
K o k k u	771

Kavatsetud on arvepidamist seada sisse üldse ca 900 leibkonnas. Kuna mitmed instruktorid ei ole veel korrespondent-leibkondade valikuga jõudnud lõpule ega oma nimestikke kinnitamiseks esitanud, võib arvata, et kavatsetud arvu leibkondade leidmiseks ei teki raskusi.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Majandusministeerium andis loa k. a. esimesel poolel vedada Prantsusest sisse loomuliksüsiidriidit (kangastes) kuni 1000 kg. Nimetatud koguse ositas Üleriiklik Kaupmeeste seltside Kesklit imporditöride vahel ja ostusprotokollil kinnitas Majandusministeerium, kusjuures ministeerium jättis endale 4 imporditöri suhtes revisjoniõiguse.

Majandusministeerium andis loa:

● A.-S. Järvakandi tehastele, ühe lauahööveldamismasina ostuks Rootsist 6000 kr väärtuses. Masin on määratud tehaste seadise täiendamiseks ja ajakohastamiseks.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

● L. Kudeberg'ile, Tallinnas, Roosikrantsi 15 krt. 16 pappkarbitööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töölisi. Jõuandjaks $\frac{1}{2}$ hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid pappkarpe ja pakendimbrikke.

● A.-S. Eesti Turbatööstused, turbatööstuse sisseadmiseks Lehtse vallas, Järvamaal. Jõujaamas seatakse üles lokomobiil ühes 400 KW. elektrigeneraatoriga ja rabadesse 8 turbamasinat, milliseid käivitatakse elektrijõul. Jõujaamas leiavad tööd 12 ja remont-töökojas 10 töölisi ning turbatööstuses alatisi 65 ning hooajalisi 592 töölisi, viimaseist saavad tööstuse juures korterit 409 töölisi.

● V. Lampe & Ko-le, Tallinnas, Olevimäel 7 trükitööstuse ümberkorraldamiseks. Ettevõttes leiab tööd 20 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 11,5 hj. Valmistatakse mitmesuguseid trükitöid, nagu: äripabereid, plankette, ümbrikke jne.

● P. Rennekampf'ile, Vao vallas, Virumaal asuvas Kaarma piiritusvabrikus töötamiseks kuni 1. IV 37. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjaks 25 hj. aurumasin. Valmistatakse piiritust.

● E. Glaudan'ile, Tallinnas asuva paberrossikestade- ja pappkarbitööstuse „Georgi“ sisseadmiseks Paldiski m. 19. Ettevõttes leiab tööd 22 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 8 hj. Valmistatakse paberrossikesti ja pappkarpe.

● J. Pavelson'ile, Tallinnas, Magasini 3-b mehhaanilise puutööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 7 töölisi. Jõuandjaks 5 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesugust mööblit.

● K. Kangmann'ile, Tallinnas, Tsemendi 7 masinaehitus- ja mehhaanilise rauatööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 2,5 hj. Valmistatakse vesiturbiine, masinaid ja tehakse nende parandustöid.

● R. Sarap'ile, Tartus, Tähe 14-a. Raamatuköitetöökoja sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 4 hj. Tehakse igasugu köitetöid.

● H. Ullay'ile, Lehtse vallas, Järvamaal, ajutise saeveski sisseadmiseks ja seal töötamiseks kuni 1. VIII 38. Ettevõttes leiab tööd kuni 30 töölisi. Jõuandjaks 35 hj. lokomobiil. Valmistatakse igasugu ehitusmaterjali ekspordiks ja siseturule.

● B. Minkov'ile, Haeska asund., Saaremaal, saeveski sisseadmiseks ja seal töötamiseks kuni 1. IX 37. Ettevõttes leiab tööd 25 töölisi. Jõuandjaks 30 hj. lokomobiil. Valmistatakse igasugu ehitusmaterjali ekspordiks ja siseturule.

● A.-S. „Port-Kunda“ tsemendivabrik, Kundas, Virumaal, tsemendivabriku maa-alal paberikottide töökoja sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 11 hj. Valmistatakse paberkotte tsemendi pakkimiseks.

● P. Jänes'ele, Tartus, Tiigi 61 veskimasinatetöökoja ja jahuveski sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töölisi. Jõuandjaks plahvatusmootorid kogujõuga 100 hj. ja elektrimootorid 6 hj. Valmistatakse igasugu veskimasinaid ja seadiseid ning jahvatatakse teravilja.

● F. B. Strasch'ile, Tallinnas, Öuna t. asuv kudumistööstus viia üle Tartu m. 45. Ettevõttes leiab tööd 14 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 8 hj. Valmistatakse mitmesugust riidet, sülle, barette jne.

● A.-S. „Frankonia’le”, Tallinnas, Narva m. 13/15 mehaanilise puutööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 25 töölit. Jõuandjaks elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid tiseritöötooteid ruumide, vaateakende ja äride sisustamiseks.

● A. Grigorjevi pärij. Narvas, Koidu 5 trükikojas sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 18 töölit.

Valmistatakse mitmesuguseid trüki- ja köite-töid.

● J. Künnapuu’le, Tartus, Puiestee t. 49-b asuva savitööstusruumide lagede kindlustamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 9,5 hj. Valmistatakse klaasuuritid ja klaasuurimata, valgeid ja värvilisi ahju-pottkive.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Prahiturg viimasel kahele nädalal kuni 10. III oli võrdlemisi kindel. Eelmisel nädalal tekkinud nõrgenemine liikvideerus ja tekkis teatav elavus mõnel mõõduandval turul.

Viljavedudel suurenes nõudmine L.-Ameerika kui ka Austraalia vilja järele, mis järeldas uusi prahtimisi aprillist juunini. Maksti La Plata up-river sadamaist Inglise valitud sadamaisse 27/6, kuna nädal tagasi oli ajutine nõrgenemine kuni 26/-. Austraaliast maksti 33/—39/6 Inglise. Ka Kuuba suhkruveol tõusid hinnad tagasi 20/- 21/- ning P.-Ameerikast oli võrdlemisi elav nõudmine vanaraua veoks. Ka India veod olid võrdlemisi kindlad. Nädala jooksul oli suur nõudmine ajalepingulaevade järele, kusjuures hinnad olid püsivad, kindla tendentsiga. Nõuti laevu üksikuiks reisideks kui ka pikemaajaks ajaks, näit. 2 norra mootorlaeva 8500—8900 tn prahti 20—24 kuule, makstes \$ 1,45. 4950 tn dw laevast maksti New-Yorgist Inglise 3,25 doll., ringsõidu puhul 2,50. Ka väiksemaile laevadele oli ajalepinguks nõudmine elav ja hinnad tõusid 2 200 tn dw. laevad £ 700, 5000 tn laevad umb. £ 1400.

Europa vedudest püsisid Vahemere veod endised võrdlemisi elava raua- ja metallimuldade väljaveol. Toimus ka puuvillaseemnete prahtimisi, baasisel 14/- Hulli. Süteveod vahemerre olid endised. Iseloomustavamaist prahtidest nimetame:

1800—2200 tn. Cardiff — Lissabon	9/-	märts
2600 tn. Cardiff — Aleksandria	8/6—	„
3500 tn. Sunderland — Algires	9/6—	„
5000 tn. Rotterdam — W. Itaalia	8/7½	„

300 000 kub. j. puuvillaseemn. Aleksandria	
— Hull	14/- apr.
6200 tn. AlZeer — Middlesborough	10/- märts
1600—1700 tn püriit Letubal — Nantes	8/6— „
3600 tn. Huelva — Zwynrecht	11/6 „
153 000 k. j. Saloum — Kontinent	31/- mai

Inglise-kontinendi vahelised prahtid olid võrdlemisi elavad endise taseme juures, milledest toome:

1700 tn. Swansea — Rochefort	6/9	märts
1260 tn. Swansea — Rouen	5/7½	„
2000 tn. Cardiff — Rouen	5/6	„
2200 tn. Cardiff — Lissabon	9/-	„

Balti meres on jäätakistus laienenud, sulgudes täiesti kõik Botnia lahe veod, samuti Soome lahe põhja- ja idapoolse osa trampvedusid, kuna praktiliselt on kogu Soome laht 10. III jões, peale lahtise riba piki Eesti randa Tallinnani, mis tuulte järgi võib ka täituda jääga. Seetõttu piirdusid veod peamiselt lõunapoolse Balti merega ja Tallinna ning Rootsi sadamatega kuni Stokholmini. Promptvedudest on tähtsamaks süteveod Danzigist ja Ingliseest Balti merre. Maksti Ingliseest 6/6—7/6 Balti merre ja Taani umb. 6 d. vähem. Danzigist Taani olid prahtid 6/- 6/6.

Metsamaterjalide prahtimine eelolevaks sesooniks on võtnas hoogu, kusjuures prahtid on kõvenenud. Üksikuist laadungeist on makstud Soomest Prantsusse ja Belgiasse kuni 10/- üle tariifi, üldiselt makstakse aga 5/- 8/- üle. Kuna rohke lumi ja jää võivad järeldada metsaveosadamate hilisemat avanemist, võib see veelgi mõjustada turukõvenemist. Ilmusid turule ka Taani prahtid väikelaevadele ja pakutakse 10—20% üle m. a. taseme, kuid laevaomanikke tagasihoidlikkuse

juures võivad needki prahid kõveneda, kuna väikelaevade arv on viimaseil aastail lüüdnud tagasi. Üldine olukord näitab prahiturul, et on oodata veelgi turukõvenemist, kuna vilja-, metallimuldade j. t. massikaupade vedudel püsib suur nõudmine, mis üldise relvastuse tagajärjel on loodetavalt 1937. a. püsiva iseloomuga.

Balti mere prahtimisist nimetame:

725 Std. DBB Uleaborg — Brüsseli kanal	46/—	juuni
650 " " Danzig — Garston	42/6	märts
360 " " Haparanda — Antwerpen	52/—	juuni
720 " " Raumo — Grimsby	35/—	net mai
1800 tn. süsi Danzig — Bayonne	9/6	märts
2000 " " " — Ghent	5/9	"
2900 " " " — Antwerpen	5/3	"
3250 " " " — Rotterdam	6/1½	"
3000 " " Seaham — Kopenhaagen	6/1½	"
1500 " " Immingham — Holbäck	6/7½	"
2000 " " Firth of Forth — Odense	6/9	"
1600 " " Immingham — Königsberg	6/9	"
2000 " " Boston — Greaker	7/—	"
2500 " " Immingham — Tallinn	6/6	"

Pakkumised Taani:

100 Std. DBB Kotka — Aalborg . Tkr. 36.—37.—	juuni
100 " " Kotka — Odense	36.—38.— "
110—130 " Raumo — Kopenhaagen	38.—34.— "
100—120 " Vasa — Kopenhaagen	35.—36.— "

90 Std. DBB Vasa — Aalborg . Tkr. 38.—40.—	juuni
90 " " Viborg — Kopenhaagen	38.— "
480 " " Södertelje — London	37/6 mai
500 " " Abo & Kotka — Brüsseli kan.	43/6 apr.
700 " " Danzig — Tyns	34/6 märts
1450 " " Soome kesk — E. C. sadam	38/6 juuni
[3 reisu]	
450 " " Trangsund — Inverness	41/— "
750 " " " — Antwerpen	37/— "
580 " " " — "	38/— "
[3 juuli]	
380 " " Leningrad — Gröningen	48/6— mai
200 " " Sundsvall — Rhyt	70/— aug.
370 " " Södertelje — Galway	59/— "
Rootsi ajalepinguga laev 1950 Dw tn. hind 740 £ 9 kuud	
1850 " " " 650 £ 12 kuud	

„Lloyd's Listi“ järgi prahiindeksid k. a. veebruaris olid:

	1937	±%
Euroopa	106,9	+ 0,4
P. Ameerika	99,8	— 3,3
L. Ameerika	95,6	—10,4
I. India ja Aafrika	121,3	— 2,3
V. ookean ja Austraalia	89,7	— 0,2

Üldindeks 101,5 — 3,2

Võrreldes möödunud aasta sama aja indeksiga on k. a. indeks kõrgem 45%.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

M. n. jätkus võihinna kõvenemine Inglises. Nii noteeriti eesti võihinnaks Manchesteris 107—109 š cwt. e. n. 102—104 š vastu, tõustes seega ligi 10 s kg-lt. Vastavalt võikoguste vahekordade kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaks 149 s kg franko saatejaam e. n. 142 s vastu. Turutendents hinnati kindlana.

Võihindade kujunemine on toimunud ebakorrapäraselt ning vastu tavalist sesoonset liikumist, mistõttu võituruseisundi muutust ja selle põhjusi on raske määrata. Üldiselt aga näib, et ka lähenevad pühad on avaldanud teatavat mõju võihinna paranemisele. Kuna taani võihind on jõudnud juba 128—129 š-le cwt, arvatakse, et see on saavutanud kõrgseisu. M. a. samal nädalal oli taani võihind Londonis 121—122 š cwt, olles seega 7 š madalam. Ka meie võihind oli Inglises m. a. samal ajal 10 š cwt-lt ehk 18 s. kg-lt madalam kui tänavu. Seega on

võituruseisund alates m. n. soodsam kui eelmisel aastal.

Võituruseisundi kujunemise väljavaated seoti m. a. ühendusse P.-Am. Ühendriiges valitsenud põuauga. Arvati, et seetõttu impordivad P.-Am. Ühendriigid enam võid ning seega väheneb pakkumispinge võiturul. Tegelikult kujunes P.-Am. Ühendriikide põllumajandusseisund paremaks ning või sissevedu isegi vähenes. Veiste arvuline liikumine P.-Am. Ühendriiges saavutas haritipu 1934. a., kuna järgneval kahel aastal võime panna tähele langust. Nii oli veiste arv P.-Am. Ühendriiges k. a. 1. I 66,7 milj. tk. 1936. a. 68,0 milj. tk. ja 1935. a. 68,5 milj. tk. vastu.

Lüpsilehmade arvu liikumine toimus vastavalt aastail järgmiselt (1. I) 1937. a. 25,4 milj. tk., 1936. a. 25,7 milj. tk. ja 1935. a. 26,3 milj. tk. Seega on viimased põuaastad karjamaajandusele mõjunud ebasood-

(Järg lhk 204)

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 4.	8/III	1/III	o/o	Veebruar		English Nomenclature see No. 4.	8/III	1/III	o/o	Veebruar	
	14/III	7/III		1937	1936		14/III	7/III		1937	1936
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (Börsikom. notee- ringute järgi (kr. kv)											
1. Rukis	14,50	14,50	0	14,30	12,25	81. Searasv, sulatamata . . .	115	115	0	110	75
2. Nisu	24,00	24,00	0	24,00	21,00	82. " sulatatud . . .	140	140	0	140	90
3. Oder, sööda	18,00	18,00	0	16,80	13,25	83. Loomarasv, sulatamata . . .	65	65	0	65	55
4. Kaer	14,88	14,88	0	13,95	10,88	84. " sulatatud . . .	80	80	0	80	65
5. Rukkijahu	15,18	15,13	0	15,13	14,38	85. Heeringad	55	55	0	55	50
6. Rukkipüü	21,50	21,50	0	21,50	20,53	85-a. " Eesti erivalik	45	45	0	45	—
7. Nisupüü (kõrgem sort)	45,50	45,00	0	45,83	42,00	86. Räimed, värsked . . .	25	27	-7,5	53	27
8. Kartulid, söögi	2,50	2,50	0	2,48	2,50	87. Kilud, värsked . . .	—	—	—	80	35
9. " tööstuse	2,00	2,10	-4,8	2,20	2,08	88. Ristikhein . . .	6,1	—	—	6,7	7,5
10. Kartulitärklis	23,00	23,00	0	23,00	23,00	89. Aasahain . . .	5,2	5,2	0	5,4	5,8
11. Junst, sveitsi (kg)	1,25	1,25	0	1,25	1,33	90. Põletispuud, kassa (m ³)	845	845	0	845	776
12. Talmevõi (kg)	0,83	0,83	0	0,81	0,75	91. " mšnni . . .	528	528	0	528	498
13. Suhkur	45,26	44,88	+0,8	44,88	42,82	92. Petroleum (lt)	12	12	0	12	12
14. Sool	2,50	2,50	0	2,50	2,50	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
15. Riis, Burma II	46,00	46,00	0	46,00	45,38	Rukis — (kr. kv.)					
16. Tee, or. Pek. Tseilon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	5,75	93. Hamburg (La Plata) . . .	17,19	17,06	+0,8	16,77	7,90
17. Kohv, Rio. Santos	4,68	4,68	0	4,68	4,68	94. Chicago . . .	15,62	15,48	+0,9	15,97	8,19
18. Kakao, hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	95. Winnipeg . . .	15,57	15,63	+1,4	15,53	6,40
19. Heering., S. Matties (tünn)	43,50	43,50	0	43,50	33,50	Nisu — (kr. kv.)					
20. " Matfals	52,50	52,50	0	52,50	42,50	96. Hamburg (Manitoba I)	21,18	20,79	+1,9	20,69	19,27
21. Paigid, kuusk, mänd (thm)	19,00	19,00	0	19,00	13,50	97. Liverpool . . .	17,03	17,23	-2,3	16,99	12,10
22. Paberipuu (rm)	7,25	7,25	0	7,25	6,00	98. Chicago . . .	18,49	18,14	+1,9	10,07	13,18
23. Saet, mat., mänd u/s (thm)	42,00	42,00	+7,1	42,00	28,00	99. Winnipeg . . .	17,71	17,34	+2,1	17,11	11,22
24. Telliskivid (1000 tk.)	46,00	46,00	0	46,00	40,00	Mais — (kr. kv.)					
25. Sillikaatkivid (1000 tk.)	39,00	39,00	0	39,20	35,00	100. Chicago . . .	15,54	15,80	+1,6	15,45	8,87
26. Tsemant (tünn 170 kg) ¹⁾	5,85	5,85	0	6,25	6,45	Pilm lahtiselt Tallinn (snt. lt)					
27. Lubi	2,77	2,77	0	2,77	2,50	101. I v. piimakauplustele	11,5	11,5	0	12	11
28. Tsinkvalga (kg)	0,57	0,57	0	0,52	0,45	102. I v. piimatoöstustele	11	11	0	11	10
29. Ooker (kg)	0,23	0,23	0	0,23	0,21	103. II v. piimakauplustele	10	10	0	10,5	10
30. Värnis	67,00	67,00	0	67,00	72,25	104. II v. piimatoöstustele	9	9	0	9,5	8,5
31. Linaseeme, õli tootmiseks	16,50	16,50	0	16,50	19,75	Või. (snt. kg)					
32. Oliikoogid, linaseemne	12,75	12,75	0	13,13	12,25	105. Tallinn . . .	149	142	+4,9	138	154
33. Nisukliid	10,00	10,00	0	10,00	9,50	106. Kindlustatud hind . . .	180	180	0	180	180
34. Superfosfaat, 18—20% ²⁾	4,80	4,80	0	4,80	4,85	Londonis.					
35. Kaalisool, 40% ³⁾	10,65	10,60	+5,0	10,30	10,65	107. Taani . . .	229	214	+7,0	212	229
36. Posforiit, cesti	3,20	3,20	0	3,20	3,18	108. Eesti . . .	—	—	—	—	—
37. Nitrofoska	23,40	23,40	0	23,40	23,07	109. Läti . . .	—	—	—	—	—
38. Rand, sordi	19,00	18,50	+2,7	18,33	14,25	110. Leedu . . .	—	—	—	—	—
39. Teras, vedru	24,00	24,00	0	24,00	24,00	111. U-Meremaa . . .	—	164	—	159	171
40. Inglästina	512,50	497,50	+3,0	487,50	455,00	Manchesteris.					
41. Seadina	64,50	63,50	+1,6	62,17	41,25	112. Taani . . .	234	223	+4,9	219	238
42. Vaskplekk, punane	225,00	225,00	0	203,33	158,57	113. Eesti . . .	192	183	+4,9	180	205
43. " valge	185,00	185,00	0	170,00	150,00	114. Läti . . .	192	183	+4,9	180	205
44. Tsinkeplekk	70,00	70,00	0	70,00	68,60	115. Soome . . .	211	203	+3,9	197	216
45. Puvillaride, bjäsa (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56	116. Rootsi . . .	212	203	-4,4	198	217
46. Tallanahk, cesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,46	Berliinis.					
47. " ameer. n. I s. . .	2,70	2,70	0	2,70	2,50	117. Saks margivõi . . .	351	351	0	351	351
48. Paber, rotatsiooni . . .	23,20	23,20	0	23,20	23,20	118. Pean meierivõi . . .	343	343	0	343	343
49. Kivisüsi, auru, Newcastle	2,30	2,75	+1,8	2,77	2,65	119. Meierivõi . . .	332	332	0	332	332
50. Kivisüsi, sepa	3,35	3,35	5	3,32	2,75	120. Kopenhaagens. — Taani	183	178	+5,8	169	185
51. Põlevkivi, I-a s. . .	0,80	0,80	0	0,80	0,80	Peelkon. (snt. kg)					
52. Turvas	0,90	0,90	0	0,90	0,82	121. Tallinn 60 — 72 kg I s.	90 ⁴⁾	90 ⁴⁾	0	91	63
53. Põlevkiviõli	5,10	5,10	0	5,10	4,60	122. " { 55,5—59,5 " " }	85 ⁴⁾	85 ⁴⁾	0	86	58
54. Kütteõli, o/ü. "E. Kiviõli"	51,00	51,00	0	51,00	47,50	123. " { 72,5—75,0 " " }	81 ⁴⁾	81 ⁴⁾	0	82	64
55. Kiviõrv	19,00	19,00	0	19,00	18,00	123. " { 75,5—80,0 " " }					
56. Nafta, Ameerika	—	—	—	10,25	10,25	Londonis (kõrgem not.)					
57. Petroleum, Ameerika	12,80	12,80	0	12,00	11,25	124. Taani . . .	160	153	+4,6	158	166
58. Bens., Riigi Põlevkivi. (lt)	0,26	0,26	0	0,26	0,26	125. Eesti . . .	150	143	+4,9	143	158
59. " Kiviõli "Estoin" (lt)	0,29	0,29	0	0,29	0,29	126. Läti . . .	150	143	+4,9	143	154
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu	15,0	15,0	0	15,0	14,8	127. Leedu . . .	150	143	+4,9	143	158
61. Sepikujahu	28,0	28,0	0	29,0	—	128. Rootsi . . .	153	145	+4,8	148	160
62. Manna	50	50	0	50	44	129. Iiri . . .	166	162	+2,5	162	171
63. Kartulijahu	28	28	0	28	28	130. Poola . . .	150	143	+4,9	143	158
64. Kartulid	4,5	4,5	0	4,5	4,4	Linn — Võru-Petsert.					
65. Suhkur	46	46	0	46	44	131. Ristna (R) . . .	128	129	-0,8	123	110
66. Sool	5	5	0	5	5	132. Hoffsdreiband (HD)	119	120	-0,8	123	102
67. Pilm, lt II valik lahtine	12	12	0	12	11	133. Dreiband (D)	110	111	-0,9	114	91
68. Lauavõi	190	190	0	190	183	134. Ordín-dreiband (OD)	101	102	-1,0	105	81
69. Kõõgivõi	165	165	0	165	161	135. L.-ordin-dreib. (LOD)	92	98	-1,1	66	71
70. Koor, rõõsk (liiter)	110	110	0	110	108	136. Takuprakk (H)	83	84	-1,2	87	49
71. " hapu	100	100	0	100	100	Müjal Bestis.					
72. Kanamunad (paar)	17	20	-15,0	15	13	137. Ristna (R) . . .	126	127	-0,8	120	110
73. Sealiba, keeduliha	90	90	0	95	60	138. Hoffsdreiband (HD)	117	118	-0,9	120	101
74. " praeliha	95	95	0	110	65	139. Dreiband (D)	108	109	-0,9	111	82
75. Loomaliha, supiliha	50	50	0	55	34	140. Ordín-dreiband (OD)	99	100	-1,0	102	61
76. " praeliha	65	65	0	70	59	141. L.-ordin-dreib. (LOD)	80	91	-1,1	93	89
77. Vasikaliba, esim. veer.	45	50	-10,0	53	41	142. Takuprakk (H)	81	82	-1,2	84	58
78. " tag.	50	55	-9,1	65	55						
79. Lambaliha, esim. veer.	70	80	-12,5	80	57						
80. " tag.	80	90	-11,1	90	61						

¹⁾ fr. Rakvere; ²⁾ ühes teodemaksuga; ³⁾ 15./III—21./III; ⁴⁾ 8./III—14./III.

salt, kuigi mitte säärastelt, nagu arvati varem.

Piimakarja arvu vähenemise ja põua mõjustusel on võitoodang P.-Am. Ühendriiges 1933. a. alates näidanud langust. Nii oli piimatalituste võitoodang milj. cwt-des 1933. aastal 15,7, 1934. a. 15,1, 1935. a. 14,6 ja 1936. a. 14,4. Talundite kodust võitoodangut hinnati 1936. a. 4,7 milj. cwt-le.

Arvestades toodangut ja importi, tarvitati võid P.-Am. Ühendriiges inimese kohta 1935. a. 17,1 lb, 1936. a. on tarvitatud võitkogus 4% madalam l.a., kuna tagavarad näitasid suurenemist ja toodang kui ka sissevedu olid väiksemad. Seejuures tõusis ka hinnatase 1936. a. keskmiselt 11% võrreldes 1935. a.

Või sissevedu P.-Am. Ühendriigesse oli 1936. a. 88 161, 1935. a. 202 452 cwt vastu, näidates seega tunduvalt langust. Seega lootused P.-Am. Ühendriikide vöiimpordi suurenemiseks ja maailmarvöituru-seisundi paranemiseks osutusid m. a. teisel poolel, lähedes nõudmise suurenemise seisukohalt, ebatäpsaks.

Vöitagavarade liikumine Inglises näitas veebruaris vähenemist, kuid tagavarad olid

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1937. a. I. l. kuni 14. III	1936. a. I. l. kuni 15. III	1935. a. I. l. kuni 17. III
	8./III- 14./III 1937	7./III- 13./III 1937			
VÖI (tonni) Butter (tons)	80,1	2,5	1452,7	1159,1	1158,7
Sellest:					
Saksa . . .	—	—	687,5	512,8	484,4
Inglise . . .	80,0	2,5	689,8	578,9	646,2
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	—	—	—	44,6	5,4
Sellest:					
Inglise . . .	—	—	—	—	5,4
Saksa . . .	—	—	—	48,6	—
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	15,2	64,6	417,5	515,0	461,6
LINA (tonni) Flax (tons)	71,5	84,2	2224,1	2427,6	1725,8
Sellest:					
Inglise . . .	—	10,1	768,2	1890,1	1541,6
Belgiasse . . .	—	—	110,2	20,6	70,3
Soome . . .	14,3	14,0	127,0	256,3	11,2
Saksa . . .	40,3	—	662,8	90,8	10,7
Prantsusse . . .	16,9	10,1	491,8	598,0	10,3

siiski suuremad kui m. a. samal ajal. Nii arvestati vöitagavarade seis veebruari lõpul Inglises 772 000 kastile m. a. sama aja 430 000 kasti vastu, seega 80% suuremad.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul ilmnes tõus. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering kõvenes 4 š võrra tsntn., tõustes 80 š-le tsntn. Hinnatõus oli tingitud pühade-eelsest elavusest peekoniturul. Kuigi hind Londonis kõvenes, tuli jätta peekonisigade noteering endiseks, sest toodang oli suurenenud 100 sea võrra.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonisigade eest endiselt järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg.	90	85	79	Sise-
55,5—69 „	85	81	75	туру-
72,5—75 „	85	81	75	hinnad
75 —80 „	81	77	74	

M. n. tapeti eksporttapamajades 1676 siga 1548 sea vastu eelmisel nädalal.

Taanis näitas sigade arv langust. Sigade arv langes k. a. jaanuaris 3 024 000 seale 3 263 000 sea vastu eelmisel aastal. Sigade arv vähenes seega 239 000 sea võrra ehk 7%.

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M.n. kujunes veiste pakkumine võrdseks eelmise nädalaga. Nõudmine kujunes nädala teisel poolel tagasihoidlikuks. Hinnad, millised läinud kuu algusest saadik üha kõvenesid, kaldusid nõrgenemisele ning tendents on vaikne.

Veiseliha maksus nädala keskmiselt suurmütigil: suured pullid nuumatud 51—54 s., keskmised 49—51 s. kg. Elusalt turustati suuri pulle 30—33 s. kg.

Pullid (väiksemad): rammusad 46—49 s., keskmised 43—46 s. ja lahjad 40—45 s. kg. Eluskaaluhinnad vastavalt rammusele 25—28—30 s. kg.

Lehmaid: nuumatud 51—58 s., keskmised 40—45 s. ning lahjad 34—38 s. kg. Eluskaalu järgi müüdi lehma 16—24—34 s. kg.

Mullikad: nuumatud 47—50 s., keskmised 45—47 s. ja lahjad 40—45 s. kg. Eluskaalu alusel maksusid mullikad 25—38

—30 s. kg. Turustades veiseid lihakaalu alusel, kus nahk ja pudemed (päidikud) jäävad ostjale, tuleb noteeritud liha-kilo hinnale arvata naha ja pudemetega arvel juurde pullidel 8—11 s. ja lehmadel 10—12 s.

Vasikate pakkumine suureneb. Nõudmine püsib keskmisena. Hinnad nõrgenesid pisut. Tendents püsib, sest „Lihaekspordit“ ostab piiramatul arvul vasikaid konservideks, mistõttu ei ole oodata ka vasikate pakkumise peahooajal siseturul tunduvat vasikate ülejääki, mis põhjustaks suurt hinnalangust.

Tapetud vasikaid ühes nahaga turustati nuumatuud ja suuremaid (vanemad) 60—70 s, keskmisi 50—55 s., lahjemaid 44—48 s. ja praaki (s.o. õige lahjad või väga noored, kuni nädal vanad) alla 44 s. kg. Elusvasikaid turustati 25—30—42 s. kg.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine keskmine. Hinnad püsivad. Tapetud lambad ilma naha ja pudemeteta maksusid: rammusad 70—75 s, keskmised 65—70 s.

ja lahjad 60 s. kg. Eluslambad maksusid 30—36—40 s. eluskaalu kilo.

Rootsi eksporditava värske lambaliha noteering jäi endiseks, s.o. Tallinna tapamajades liha headuse järgi 95—100 s. kg. Eluskaaluhinnaks franko saatejaam 45—47 s. kg.

Sigade pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Hinnad püsivad. Tapetud sead maksusid: lihasead. 83—85 s., rasvasaad 80—82 s., noored 85—86 s. ja peekonkaalulised 84—86 s. kilo.

Hinnad teiste linnade turgudel (s. kg.).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu	80—100	45—55	40—48	48—60
Pärnu	90—115	45—65	43—48	65—70
Valga	80—110	45—50	40—45	65—70
Narva	90—120	45—50	40—50	75—78

Nahkade hinnad: Veisenahad toorelt 75 s. kg. Vasikanahad 5.75—6.10 kr. tk. Kaalus üle 3,5 kg. ühe kg. hind 1.70 kr. Lambanahad 2—4 kr. tk. Hobusenahad 12—15 kr. tk.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad Tallinnas püsivad eelmise nädala tasemel. Nii noteeriti 15. märtsil Börsikomitee ruumes järgmised hinnad Tallinna kohta: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 11—12 senti ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 senti ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter.

Osa piimakauplusi maksab talupidajatele II valiku rööskpiima eest 11 senti liiter, kuna P.-K. Väiekspordi keskmisei saab piimakauplustelt oma II valiku rööskpiima eest 12 senti liitrist.

Tallinna linnavalitsuse bakterioloogia laboratooriumi andmetel on praegused talvised piimad oma väärtuselt üldiselt head. Üksikud võetud proovest on aga alaväärtuslikeks osutunud vatiproovi alusel, vatile on jäänud turbapuru. See on tingitud sellest, et

tänavu tarvitati sügisepoole talvel karjale kõik aluspõhk ära, kuna alusturba kättesaamisel rabast põhku enam allapanuks kasutada ei olnud ja karjale sai edasi alla panna ainult alusturbapuru. Udarat enne lüpsi puhastamata jättes ja puudulikult kurumamisel jääb see peenike turbapuru piimasse.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	1. valik		2. valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	15—17	—	14	11—13
Tartu	14—15	11—12	—	9—10
Narva	15	—	—	10
Pärnu	17	13	—	12
Viljandi	14	11	—	—
Rakvere	14	—	—	10
Valga	14	—	—	9—10
Tapa	—	—	10	9
Kuressaare	—	10	—	—
Haapsalu	—	—	11	8

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Inglise, Itaalia ja Kesk-Euroopa importijate riikide juba kauemat aega kestnud suurenemine nisuimporti tõttu Argentiinast ja Kanadast on vähenenud viimaste tagavarad tunduvalt, mistõttu teraviljahinnad maailmaturul näitavad tõusu. Kuna Argentiinas

on väljavaated maisitoodanguks soodsad, loodetakse eelmisest aastast suuremat ekspordikogust.

M. n. kohta noteeriti tähtsamail teraviljabörsidel järgmised hinnad kr kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

Rukis: Chicago 15.62 (15.48), Winnipeg 15.57 (15.36), Hamburg 17.19 (17.06).

Nisu: Chicago 18.49 (18.14) Winnipeg 17.71 (17.36), Hamburg 21.18 (20.79), Liverpool 17.63 (17.23).

Mais: Chicago 15.54 (15.30), Rotterdam 10.16 (10.16), Hamburg 10.57 (10.48).

Argentina kaerahind jäi eelmise nädala tasemele, s. o. 10.26 kr kv, kuna seevastu oder näitas väikest hinnakõvenemist ning noteering tõusis eelmise nädala 12.72 kr-lt 12.78 kr-le kv.

Itaalia, kes m. a. väikese nisulõikuse ja sisemaise tarvituse suurenemise tagajärjel tõusis viimasel ajal nisuimportijate riikide reas Inglise järele teisele kohale, mõjustades oma varemast aastaist tunduvalt suurema sisseveoga üldist nisukaubandust, avaldas hiljuti ametlikke andmeid l. a. teraviljatoodangust, millest nähtub, et 1936. a. nisutoodang on väiksem 1935. a. omast 1,5 milj. tn

ja tõuseb 6,1 milj. tn-le, jäädes sinjuures ka üheks väiksemaks viimase 6 a. jooksul. Kuna rukkikasvatuses tema madalate saakide tõttu on viidud läbi plaanikindel kasvatuse koondamine, jäi ka rukkitoodang väiksemaks viimaste aastate reas ja tõusis 1,3 milj. kv-le 1935. a. 1,6 milj. kv vastu. Samuti jäi m. a. odra ja kaeratoodang väiksemaks, moodustades odral 1,9 milj. kv (1935. a. 2,0 milj. kv) ja kaeral 4,8 milj. kv (1935. a. 5,2 milj. kv), kuna seevastu mais andis 30,4 milj. kv-ga rekordtöodangu (1935. a. 24,9 milj. kv). Samuti ollakse täiesti rahul riisitöödanguga, mis moodustas 6,9 milj. kv. Kuna riisi haasaak ei lange ka halvemal aastal allapoole 45 kv, kuna samal ajal keskmised saigid kõiguvad nisul, rukkil ja maisil 15 kv, odral 11 kv ja kaeral 13 kv ümber, on viimaseil aastail silmatorkavalt laiendatud riisikasvatust ja suurendatud riisitarvituse propagandat, mille läbi loodetakse vabaneda edaspidi toiduvilja sisseveost.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Šotis märgiti k. a. veebruari ja märtsi vahetusel Ida-Euroopa linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 ingl. tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

	10. ja 3. III 37	24. II 37
Võru-Petseri R	£ 81 —82	£ 82 —83
Pärnu ülepuhastatud R	£ 81 —82	£ 81 —82
Pärnu takk I sort	£ 62 —63	£ 63 —64
Läti-Livoonia R	£ 84/10—85	£ 84/10—85
Vene slanets IV gr. I sort	£ 90 —92	£ 92 —93

Seega olid vene ja eesti linade hinnad šotis märtsi esimesel poolal ca 1 £ tn kohta madalamad kui veebruari viimasel nädalal. Sääraast väikest langust võib põhjustada asjaolu, et mõnel äril on vene lina šoti sadamate ladudes müümata. Kuid üldiselt märgitakse maailma-linaturu tendentsi kindlana, sest arvatakse, et lina ja taku praegusist tagavaradest ei jätku ketrajale töötlemiseks praeguse koormisega. Iirist teatatakse, et sealseil ketrusvabrikul ei ole mitmel eelmisel aastal olnud nii palju tööd nagu praegu: olevate väärnate koguarvust on käigus ümmarguselt 95%.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

L. n. pakiti Rootsi jaoks ligi 2000 kotti kartuleid, kuid raskete jääolude tõttu Tal-

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 12. III 37. k. a. Tallinna Börsikomitee ruumes noteeriti lina kokkuostuhinnad franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel s. kg.:

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
R	128	126
HD	119	117
D	110	108
OD	101	99
LOD	92	90
H	83	81
Takk I sort	92	
Takk II sort	82	
Takk III sort	72	
Ehitustakk	17	

Tendents: vaikne.

Petseri laadal 15. III 37 ostsid kaupmehed talupidajailt kokku umbes 12 000 kg. lina hinnaga 131 s. kg. eest R sordi alusel. Lina toodi laadale vähe, sest laadapäeval sadas Petserimaal vihma ja lumeteed oli rikutud.

linna-Stokholmi vahet ühendustpidav laev hilines Tallinna tulekuga, mis pärast laev

väljus alles käesoleval nädalal. Sel nädalal on loota, et läheb välja veel mõnituhat kv söögikartuleid.

Väljaturud on praegu väga tagasihoidlikud meie kartulite ostmisega. Maal raudteejaamades ostetakse küll kartuleid ja veetakse Tallinna lootuste peale, et edaspidi on võimalik müüa. Kartulihinnad jäid püsima eelmise nädala tasemele.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul valitseb praegu välismaine puuvili — esijoones hispaania ja jaffa apelsin. Hispaania apelsine on toodud sisse nii palju, et jääb seisma juba reserve ladudesse. Selle tagajärjel on langenud ka nende hinnad ja nõudmine kauba järele muutunud tagasihoidlikumaks. Kastiviisi müüakse hispaania apelsine 28—30 kr. kast ja tükiviisi 7—8 s. tk. Jaffa apelsinide järele on nõudmine suurem; nende hind kõigub 20—21 kr. ümber kast või 10—20 s. tk.

Sidrunihind tõusis pisut. Neid müüakse 25—26 kr. kast.

Õunahind langes tunduvalt, millele on kindlasti mõjunud kaasa apelsinide rohkus turul. Meie tavalisi sibulõunu müüdi m. n. 35—50 s. kg.

Sibulahind kõikus väikemüügil 40—45 s. kg.; suummüügihinnaks oli keskmiselt 35 s. kg. Soomes on langenud veelgi sibulahind ja hollandi ja ungari sibulate sissevedamise tõttu.

Ka marineeritud kurkide nõudmine on jäänud Soomes vaiksemaks, kuna sealsele turule on paisatud pühade eel võrdlemisi palju Soome oma maa kurke.

Sigurieksport toimub samuti võrdlemisi tagasihoidlikult, kuna sigurihind siseturul on tõusnud. Mõned eksportörid sõlmisid läinud sügisel suuremale siguriko-

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 15. III 37 Börsikomitee ruumes noteeriti järgnevad hinnad:

1. Söögikartul: raudteejaamades Kr. 2.40—2.60 kv. 2. Tööstuskartul: piiritusvabrikuis Kr. 1.70—2.30 kv. Tendents: hinnad püsivad, kuid ostjad tagasihoidlikud.

gusele lepingud odavate hindadega ja on sunnitud nüüd sigurite kallinemisega neid eksportima teatavate kahjudega, et vaid täita lepinguid.

Veebruaris veeti meilt välja:

1) kurke, soolatud ja marineer. 10 126 kg 4 112 kr. väärtuses, 2) sigureid, kuivatatud 30 000 kg. 5 384 kr. väärtuses.

Samal ajal toodi sisse:

1) tomatipüreed	501 kg	220 kr väärtuses
2) õunu, värsked	2 755 "	1 752 " "
3) pirne, värsked	1 410 "	1 118 " "
4) apelsine ja mandariine	224 088 "	66 328 " "
5) sidruneid	21 809 "	7 195 " "
6) viinamarju	10 406 "	7 032 " "
7) banaane, värsked	10 204 "	8 615 " "
8) õunu, kuivatatud	285 "	170 " "
9) ploome, kuivatatud	4 019 "	2 775 " "
10) rosinaid ja korinte	6 317 "	2 986 " "
11) puuvilja (eraldi nimetatamata)	2 053 "	1 272 " "

Siseturule ilmus m. n. uude kaubaartiklina värsked redis, mille kimbust maksti 35—40 s. Kalli hinna tõttu oli värsked redise ostjaid veel võrdlemisi vähe.

Salati, samuti ka värsked sibula ja muu värsked aedvilja hind näitas juba väikest langust.

Teiste aedviljade ja juurviljade hinnad püsisid endised. Pühade eel on loota võrdlemisi elavat liikumist aedviljaturul.

KALATURG. — FISH MARKET.

L. n. krujunes kalasaak üldiselt kehvaks, sest püügikohtadel kõljal lasuv sügav lumi takistas tunduvalt kalastamist. Väikese ka-

lasaagi tõttu oli kalakauba väljavedu tähtsusetu ja ka siseturule tuli värsket kala vähe.

Nõrga pakkumise tõttu kujunesid müügi-hinnad tunduvalt kõrgemaiks eelmise nädala hindadest.

Eriti märgatavalt tõusid II valiku koha ja ahvenahinnad, näit. küsiti II valiku kohast 110—140 s. kg ja ahvenast kuni 80 s. kg. Kõrge hinna tõttu arenes kalakaubandus nõrgalt ja osa kalakaupu jäigi realiseerimata.

Tähtsamate kalaliikide müügihinnad
13. II 37 s. kg.

	Tallinn	Tartu
Koha, I valik	140—160	120—130
Koha, II valik	110—140	—
Haug	70—80	50—70
Ahven, mere	50—80	—
Ahven, Peipsi	18—50	15—40
Latikas	50—70	50—60
Luts	50	40

	Tallinn	Tartu
Stig	100—140	—
Meretint	70—80	—
Tursk	25—40	—
Räim	27—35	30

Kolga ja Hara lahe noodaräimepiitlik andis paiguti rahuldavaid saake. Tallinna turule toodi l. n. noodaräimi ca 25 000 kg., millest eraldati osa kalatööstusse.

Ka Tartu turule saadeti mõnesid kaste noodaräimi. Väikesele määral teostati Paldiski rannikvete avameres räimepiitiki võrkudega, kuid saagid olid võrdlemisi kehvad.

Tallinna turul müüdi räimi nädala algul 22—25 s. kg, hiljem 27—30 s. Tartu turul piisis rääimehind 28—30 s. kg.

Soola- ja suitsukalakaubanduses seisund endine.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

7. märtsil 1937. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i> kuld: rahas ja kangides	34 175 150,72	12 642 460,54	1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
välisraha	1 682 494,26		2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,61
2. Vahevaraha — <i>Subsidiary Coin.</i>			3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>			a) pangatähed liikvel	44 632 279,—
kaubavekslid	10 389 318,28		b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2 101 051,94		valitsuse	23 142 365,11
metsatööstusl.	78 340,99	13 563 711,21	pankade	6 840 766,10
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>			toised	2 622 547,93
valitsusele	—		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	7 207 984,19
teistele *)	10 958 975,57			
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>				
<i>Property and Equipment</i>	3 380 627,92			
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	14 847 839,71			
		90 150 809,93		90 150 809,93

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 60,61 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 321 605,83
Includes Ekr. 1 321 605,83 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

POOLA. Poola majandusseisund. — *Economic Conditions in Poland.*

Riigieelarve alal kestab võitlus eelarve tasakaalustamise eest, mis viimasel ajal ongi saavutatud, kuid tuleb arvestada, et praegu on alles käes eelarveaasta kõige raskem veerand. Nii tõi eelarveaasta viimane veerand — jaanuar-märts — aasta üldpuudujäägist 1933/34 — 39% ja 1934/35 — 49%.

Kulla ja deviiside äravoolutendents, mis kestis aastaid, murti mõni aeg tagasi ja uue laenu arvel teostati ühekordne kullaost Prantsusest umbes 100 milj. zl väärtuses, millega kaeti kullaäravool 1935. a. ja 1936. a. esimesel poolel.

Kaubandusbilanss andis 1936. a. väikest ülejääki, ca 23 milj. zl, sisse- ja väljaveo suurenemisega. 1936. a. tegi poola majandus läbi tüüpilise, kuigi lühikese konjunktuuri tõusuaajajärgu. Suvel ja sügisel võis märgata, et konjunktuuri tõusu põhjustas kolm asjaolu: 1) teadlik ja plaanikindel majanduse elustamine riigiinvesteeringute teel, 2) ebateadlik konjunktuuri elustamine kodanike poolt kartusest devalveerimise ees, 3)

maailma-majandusolukorra paranemine, eriti põllumajandus- ja eksportsaaduste hinnatõus.

Kaks eelmist nähtust tekitas märgatavat survet rahaturul. Majanduslääbikäikude elustamisega ja põllumeeste sissetulekute kerge tõusu tõttu tõusis tarvitus märgatavalt. Riigikassas avaldus maksude sissevoolu tõus kiirestiireageerivate maksude alal. Kaubandusbilansi tasakaalustamine muutus raskemaks, nõudmine toorainete suurenes ja surve deviiside-komisjonile deviiside saamiseks kõvenes.

Sügisel ja talve algul avaldusid uued tüüpilised nähtused. Usaldus poola finantspoliitika vastu kasvas sise- kui ka välismaal. Investeeringutööde tempo nõrgenemisel pöördus lahtine raha tagasi pankadesse. Avaldusid kokkuhoitendentsid, tarvitus nõrgenes ja kiirestiireageerivate maksude laekumises avaldus vähenemine, kaubandusbilansi tasakaalu valitsemine muutus kergemaks ja ilmes deviiside juurdevool.

1937. a. investeerimisplaan Poolas. — *Plans for 1937 Investments in Poland.*

1937. a. kavatakse investeerida üldsummana 264 milj. zl. Sellest summast on määratud: elektrofitseerimiseks 12 milj., gaasifitseerimiseks 10 milj., mereehituseks 5 milj., sisseveetele 15 milj., riiklikeks ehitustöödeks üksikute ministereerimiste alal 14, 2 milj., riigiraudteele 56 milj., post, telegraaf, telefoni — peale tavalise eelarve 7,8 milj., krediitloomadeks ja finantsabiiks maareformi alal (partelleerimine) 18 milj., teede ja sil-

dade ehitus 50 milj., elukorterite ehitamiseks 26 milj., investeerimiseks Tööfondi kaudu 50 milj. zl.

Tulemuste hindamisel, mida annab see investeerimine majandusele, peab veel pidama silmas, et riigikaitsele on Prantsuse laenust määratud 1937. a. 250 milj. zl ning peale selle alustatakse uuesti Sileesia-Gdynia raudtee edasiehitamist.

Väliskaubanduse administratsioon Poolas.

Administration of Foreign Trade in Poland.

Poola väliskaubanduse administratsioonis on läbiviimisel põhimõte: tsentraliseerida otsustavaid instantside ja detsentraliseerida tähtsaid organeid. Peale Tööstus-Kaubandusministeriumi Kaubanduosakonna tuleb Poolas väliskaubanduse alal arvestada kuue institutsiooni korraldusi, mis teevad orienteerumi-

se sel alal küllaltki keeruliseks. Need on järgmised (asutamisaaja järjekorras): 1) sisseveo keskkomisjon (Centralna Komisja Przywozowa), kes toimetab sisseveolubade andmist lubatud üldiste kontingentide piires. Tema tegevuses ilmneb tendents detsentraliseerida lubade andmist, s. o. jätta nende

andmine regionaalsete komisjonide ja üksikute kaubandusalade organisatsioonide hooldeks.

2) Riiklik Eksport-Instituut (Panstwowy Instytut Eksportowy) — tegutseb väljaveo arendamisküsimustega.

3) Deviiside komisjon (Komisja Dewizowa), loodud välismaaga rahalise läbikäimise kohta kehtiva dekreeidi määruste täitmiseks. Otsustab oma äranägemise järgi ilma motiive avaldamata. Otsused võivad olla üldise iseloomuga ja ka üksikute küsimuste kohta. Peetakse ülal asjaajamismaksudest, mida ise määrab. Koosneb esimehest ja kahest liikmest. Esimehe ja ühe liikme määrab rahaminister, teise liikme Poola Pank.

4) Kaubavahetuskomisjon (Komisja Obrotu Towarowego) — toimetab väliskaubanduskontrolli. Koosneb esindajaist: tööstuskaubandusministeeriumist 2, põllutööstusministeeriumist 1, rahaministeeriumist 1. Otsustab oma äranägemise järgi ilma motiive

avaldamata. Otsused võivad olla üldised või üksikute küsimuste kohta. Kulude katteks võtab asjaajamismaksu enda poolt määratud kõrguses. Eksportörid on kohustatud teatama igast kauba väljaveost sellesse komisjoni seks määratud asutiste kaudu, kes annavad eksportöridele valuutatunnistused. Ilma valuutatunnistusteta on väljavedu keelatud.

5) Poola kliiring-instituut (Polski Instytut Rozrachunkowy) — avalikõiguslik asutus. Ülesanne — kliiring välismaaga ja kaubavahetuskomisjoni poolt üleantav väliskaubanduskontroll. Instituudi kohustuste eest vastutab riik. Koosneb presidendist, nõukogust, juhatusesest ja revisjonikomisjonist. Presidendi määrab tööstuskaubandusminister. Kulud kaetakse asjaajamismaksudega.

6) Väliskaubandusnõukogu (Rada Handlu Zagranicznego) — on moodustamisel. Saab erilise põhikirja, mis väljatöötamisel.

Või väljavedu Poolast 1936. a. — 1936. Butter Exports from Poland.

Võrreldes 1935. a. kujunes või väljavedu Poolast (kv):

	1936	1935
jaanuar	7 335	1 144
veebruar	5 957	1 574
märts	5 323	51
aprill	5 376	41
mai	6 384	2 742
juuni	15 328	8 337
juuli	13 548	7 221
august	9 971	7 599
september	15 575	6 745
oktoober	14 594	7 263
november	6 596	9 214
detsember	8 344	4 858
Kokku: 109 980	56 789	

	1936	1935
Palestiina	1 337	189
Šveits	1 127	602
Prantsuse	307	—
Portugal	233	—
Belgia	214	—
Tšehhoslovakkia	200	—
Teised maad	12	991

Poola vähinnad tema peaturul Inglises — kujunesid (š cwt.):

	1936	1935
Kuud		
Jaanuar — märts	80—97	78—86
Aprill — juuni	82—104	71—78
Juuli — september	72—108	71—85
Oktoober — detsember	78—96	85—116

Riikide järgi on või väljavedu juhitud järgmiselt:

	1936	1935
Inglise	97 779	50 786
Saksa	6 026	4 221
P.-Am. Ühendriigid	2 145	—

Või väljaveoarvude täienduseks tuleb veel tähendada, et või kontrollijaamad väljaveoks deklareeritud võist ei lubanud viimasel ajal vedada välja 4000 kv ja järelkontrolli pidas kinni veel umbes 1500 kv.

Kalade veotingimusi Poola raudteel. — Fish Transport Terms on Polish Railways.

Varssavi kaubanduskoja teatel kuuluvad kalad kaupade hulka, mille veoraha ei või jätta järelmaksuga vastuvõtjale, kuigi saat-

ja on esitanud kautsjoni veoraha kõrguses. Kala võib raudteel saata ka väikesel kogusel kui kiirsaadetisi.

Poola turismi ja deviiside kontroll.

Polish Touristing, and Foreign Exchange Control.

Läinud aprillini oli deviiside liikumine Poolas vaba. Et vältida liiga suurt deviiside väljavoolu poola reisijate kaudu, rakendati välispasside andmist ja tõsteti selle hinda 100 zl-ni, pisut hiljem 200 zl, ja lõpuks 400 zl-ni, kusjuures erilisi soodustusi anti isikule, kelle väljasõit osutus tarvilikuks. Ühes passihinna tõstmisega kasvas nende isikute arv, kes said soodustatud hinnaga passe ja aastastatistika näitab, et 100 zl passihinna juures väljaantud passide keskmine hind oli 60 zl, 400 zl passi hinna juures aga keskmiselt 30 zl. Edasine poola turistide liikumise kitsendamine toimus m. a. juba deviiside kontrolli kaudu — lubati võtta kaasa mitte üle 500 zl kuu peale, mida hiljem vähendati 200 zl-ni. Passimaks tehti

sõltuvaks väljasõidu kestusest. Kuna endine pass oli aastane, on uus passimaks määratud kuu peale ja moodustab 80 zl kuu eest. Sellest olukorrast tekkinud raskuste kõrvaldamiseks on Poola hakanud sõlmima turismilepinguid (praegu olemas Jugoslaavia, Bulgaaria ja Ungariga), mille kaudu turism seotakse kaubanduslääbikäimisega. Turistide poolt välismaal väljantud raha arvestatakse Poola impordiks välismaalt, mille eest viimane on kohustatud ostma kaupi Poolast — nii maksab poola turist poola zl-es väljaveetud kauba eest ja välismaine importör finantseerib poola reisijate akreditiive. Eriti huvitab poola kodanikke praegu Prantsuse, kuhu suvel tahab sõita palju poola kodanikke maailmanäitusele.

Gdynia sadama läbikäigu suurenemine. — *Increased Turnover in Harbour of Gdynia.*

Kaubalääbikäik Gdyniast tõusis 1936. a. 7 736 000 tn (262 tuh. tn rohkem kui 1935.

a.). Sellest sissevedu 886 000 tn, väljavedu 6 400 000 tn.

SOOME. Riigi Viljakontori abilao asutamise kavatsus Lääne-Soomes.

Plans to Establish a Branch Storage to State Grain Office in West Finland.

Praegu selgitab eriline komisjon Vaasa ümbruses, kas ja mis võimalusi oleks seal Riigi Viljakontori abilao asutamiseks, mis küsimus tõusis päevakorrale R. Viljakontori

tegevuse laiendamise kavatsusega, osalt ühenduses sõjaohu probleemi ja sooviga lade paigutamiseks enam sisemaale.

Kuivatatud silk eksportkaubana. — *Dried Sprats as an Export Article.*

Et ühelt hollandi ja ühelt saksa ärielt on tulnud järelepärimisi, kas ja mis tingimusi võiks Soomest saada kuivatatud kala, loodetakse Soome kalandusringkondadest kuivatatud silgust uut eksportkaupa, sest silgu kudemisaegadel püütakse seda eriti väga palju Lõuna-Soome rannikul, kus seda väheste müügivõimaluste juures saab turustada alles peale kuivatamise ja jahvata-

mise, sest säärasel kujul tarvitatakse seda kanalais ja karusloomade kasvatamis, kuid senini olid hinnad siseturul väga madalad ega ergutanud püüki. Eksponteerimise korral soodsate hindadega oleks kuivatatud kala aga heaks lisatuluallikaks. Esialgsete läbiarvade juures on olnud kõnet kuivatatud kala ostmisest ja veost jahvatamata kujul.

Propside hinnatõus. — *Price Increase on Props.*

Sõltuvalt suurest nõudmisest ja kokkulepitud hinnapoliitikast soome ja NSVL eks-

portöride vahel, on praegune propside hind keskmiselt 83—84 š inglise kantsüllast ehk

umbes 160 Smk m³ sadamas, mis on suurim Soomes saadud hind propside eest. Peetakse tarvilikuks jätkata kindlat hinnapoliitikat ka tulevikus ja loodetakse, et võidakse vältida suuremaid kõikumisi, sest Soome ja

NSVL-u osa maailmaturul propside alal on umbes 85% kogu P.-Euroopa müükidest. Sügisel oli teatavasti propside inglise kantstulla hind ainult 48 š.

Vanametalli väljaveokeeld. — *Export of Scrap Metal Prohibited.*

Lähemal ajal on Soomes oodata keeldu igasugu vanametalli väljaveoks ilma valit-

suse loata. Algul oli kavatsus keelata ainult vanaraua väljavedu.

Telliskivide tarvidus ja valmistus Soomes.

Manufacture and Consumption of Bricks in Finland.

Praeguse ehitustempo jätkumisel arvestatakse Soomes telliskivitarviduse suurt kasvu ja peetakse tõenäoseks, et omad tööstused ei jõua veel mõnel aastal nõudmist täielikult rahuldada, vaatamata sellele, et liksikud tehased on pandud taas käima ja pannakse veelgi. Tarviduse rahuldamiseks soovitatatakse mõnelt poolt põllupidajale, kellele maa-alal on vastavat savi, asutada väikesi tööstusi telliskivide valmistamiseks käsitsi umbes 100 000 telliskivi suuruse aastatoodanguga, sest nüüdsete hindade juures võib saada head kasu ka käsitsitöötamise juures. Niisuguseid tööstusi peetakse ots-

tarbekaliks eriti seepärast, et nende sisseadmine ei nõua suuremat kui mõne tuhande margast kulu, mis laekub juba paarikuise töötamise järele ja mida võib kahjata jätta seisma, kui kõrgkonjunktuur on möödunud. Praegu makstakse telliskivivabrikule telliskivide eest vabrikus kuni 750 Smk. tuhande (kolme aasta eest oli see hind 300—350 Smk.) ja võib konstateerida tõusutendentsi. Praeguste palkade juures maksuks käsitsivalmistatud telliskivi 40—45 penni tk, masinatega valmistatud umbes 25—30 penni tk.

INGLISE.

Briti väliskaubandus jaanuaris 1937.

Foreign Trade of Gr. Britain in January 1937.

Jaanuari väliskaubanduse läbikäik Britis oli suurem kui kunagi varem jaanuaris alates 1930. a. Võrreldes e. a. jaanuariga suurenes sissevedu 8%, väljavedu ligemale 14%.

Kõige rohkem suurenes, võrreldes e. a. ga sissevedu toormaterjalide rühmas, kusjuures eriti suurt tõusu näitas toornahkade sissevedu. Väiksemal määral tõusis sisseveetud

valmiskaupade väärtus. Väljavedu suurenes eriti tunduvalt valmismaterjalide rühmas.

Väliskaubanduse läbikäik jaanuaris (£):

Foreign Trade Turnover in January (in £).

	I 1937	I 1936
Sissevedu	75 580 736	69 959 782
Väljavedu	39 100 726	34 459 583
Reekspord	5 076 029	4 820 094

OIENDUS. Majandusteated nr. 9, lhk. 171 Väliskaubanduse osakonna teadetes „Metsamüügid Soomes“ palutakse lugeda „90 š. m³ paberipuud“ asemel „90 š. inglise kantstuld paberipuud“.